

ΣΑΒΒΑΤΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ.

ΤΕΥΧΟΣ Α'. Αριθ. 1,

Σάββατον 10)22 δεκεμβρίου 1877.

Τιμή 3 χαρτόγραφα

Κωνσταντινούπολις. 1)21 δεκεμβρίου.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Τὸ σπουδαιότατον πολιτικὸν γεγονός τῆς ἐβδομάδος ταύτης ἐστὶν ἡ ὑπὸ τῆς Ὑψ. Πύλης εἰς τοὺς παρὰ ταῖς μεγάλαις δυνάμεις ἀντιπροσώπους τῆς ἀποσταλείσας ἐγκύκλιος περὶ τοῦ πόθου αὐτῆς ὅπως δοθῆ τέρμα εἰς τὸν πόλεμον. Πολλὰ καὶ διάφορα περὶ τῆς ἐγκυκλίου ταύτης ἐλέχθησαν. Καὶ τινες μὲν διετάθησαν ὅτι ἡ ἐγκύκλιος ἐγράφη μετὰ προηγουμένην παρὰ τῆς Ἀγγλίας ἐπερώτησιν εἰς τὴν Πύλην, εἰ δὲν νομίζῃ ἐπιστάσαν τὴν ὄραν πρὸς παῦσιν τοῦ πολέμου καὶ ἂν ἐπὶ τούτῳ ἀποδέχεται τὴν μεσολάθεισιν ἣν ἡ βρετανικὴ κυβέρνησις ἐκουσίως προσφέρει· ἀλλ' ἡ ἐρμηνεία αὕτη οὔτε ἀκριβὴς, ἀλλ' οὔτε πιθανὴ φαίνεται. Δὲν εἴθισται διπλωματικῶς τὸ προσφέρειν τὴν μεσολάθεισιν πρὶν ἢ αὕτη αἰτηθῆ· ἴσως τὸ πολὺ ἡ Ἀγγλία, καθὸ φίλη τῆς Τουρκίας δυνάμεις, ὑπέδειξεν αὐτῇ φιλικῶς ὅτι κατὰλλήλος ἐστὶν ἡ ὄρα ὅπως αἰτήσῃται τὴν τῶν δυνάμεων μεσολάθεισιν καὶ ὅτι τὸ καθ' ἑαυτὴν εὐδιάθετός ἐστὶν ὅπως ἀποδέξῃται τὴν μεσολάθεισιν ταύτην.

Ἐπὶ ταύταις ἐγράφη καὶ ἐστάλη ἡ τῆς Πύλης ἐγκύκλιος, ἧς ἄγνωστον μὲν εἰσέτι τὸ κείμενον, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν τὸ περιεχόμενον λέγεται οὕτω. Ἐπὶ τῶν μέχρι τούδε στρατιω-

τικῶν γεγονότων ἐρειδομένη ἡ Πύλη, θεωρεῖ ὅτι τῆς στρατιωτικῆς τιμῆς ἐκατέρωθεν ἱκανοποιηθείσης, οὐδὲν ἐντεῦθεν ὑπολείπεται πρόσκομμα πρὸς παῦσιν τοῦ ὀλεθρίου τούτου πολέμου, ὅστις ἐξαντλεῖ εἰς ἄνδρας τε καὶ εἰς πόρους ἀμφοτέρως τὰς διαμαχομένους δυνάμεις. Τὰς βάσεις τῆς παύσεως ταύτης τοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰρηνεύσεως ἀνευρίσκει ἐν αὐτῇ τῇ ἀφορμῇ τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου· πρόδηλος αὐτοῦ σκοπὸς ἦν ἐκ μέρους τῆς Ῥωσσίας ἡ τῆς τύχης τῶν ἐν τῷ ὀθωμανικῷ κράτει χριστιανικῶν λαῶν βελτίωσις· ἀλλὰ καὶ ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις διὰ τοῦ ἀνακηρυχθέντος Συντάγματος καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέουσῶν μεταρρυθμίσεων αὐτὸ τοῦτο κύριον προέθετο μέλημα, τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν χριστιανῶν αὐτῆς ὑπηκόων. Κατ' οὐσίαν ἄρα καὶ κατ' ἀρχὴν οὐδεμίαν ὑφίσταται διαφορίαν μεταξύ αὐτῆς καὶ τῆς Ῥωσικῆς κυβερνήσεως, οὐδ' ἀποχρῶν λόγος πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ πολέμου. Φρονεῖ ἐκ τούτου ὅτι αἱ φίλαι δυνάμεις δύνανται νὰ δεχθῶσι τὴν μεσολάθεισιν, ἔχουσαι μάλιστα τὴν ἠθικὴν ἐγγύησιν τῆς στεφάνης καὶ ἀμετακλήτου θελήσεως τῆς Πύλης πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέουσῶν μεταρρυθμίσεων.

Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη τῆς Ὑψ. Πύλης δὲν παρήγαγεν ἐν τούτοις τὸ ἀποτέλεσμα, ὑπερ

προσεδοκάτο δικαίως ἐκ τῆς ἐνδείξεως τῶν φιλειρηνικῶν αὐτῆς πύθων καὶ τῆς θελήσεως τοῦ ἰκανοποιῆσαι τὰς ὑπὲρ τῆς τύχης τῶν Χριστιανῶν αἰτήσεις. Καὶ αἱ μὲν δυνάμεις, αἵτινες ἀποτελοῦσι μετὰ τῆς Ρωσσίας τὸν τριπλοῦν λεγόμενον σύνδεσμον, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Γερμανία, ἀπεποιήθησαν ὀριστικῶς πᾶσαν μεσολάβησιν, ὑποδείξασαι εἰς τὴν Ὑψ. Πύλην ὅτι δύναται μόνη νὰ ἐπιζητήσῃ καὶ νὰ συνομολογήσῃ χωριστὴν μετὰ τῆς Ρωσσίας εἰρήνην ἢ δὲ Ἰταλία καὶ ἡ Γαλλία πολλὴν ἐν τῇ ἀπαντήσῃ αὐτῶν ἐπεδείξαντο φιλικὴν ὑπὲρ τῆς Πύλης συμπάθειαν, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν ἀπεποιήθησαν καὶ αὗται τὴν περὶ μεσολαβήσεως πρότασιν ὑποσχεθεῖσαι ἀπλῶς ὅτι θὰ συνδιασκερθῶσι περὶ τούτου μετὰ τῶν λοιπῶν μεγάλων δυνάμεων. Ἡ Ἀγγλία, τέλος, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὁποίας ὀρεῖται ἴσως τὸ διάδημα τοῦτο τῆς Ὑψ. Πύλης καὶ ἤτις, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐσκόπει δι' αὐτοῦ νὰ παραγάγῃ εἰς μέσον μᾶλλον τὸ ζήτημα τῆς ἀναμίξεως πασῶν τῶν συνυπογραψασῶν τὴν παρισινὴν συνθήκην δυνάμεων εἰς τὴν συνομολόγησιν τῶν ὄρων τῆς εἰρήνης ἢ τὸ τῆς μεσολαβήσεως, ἡ Ἀγγλία, λέγομεν, κατιδοῦσα τὴν ἐκδηλωθεῖσαν θέλησιν τῆς Ρωσσίας καὶ τῶν δύο αὐτῆς συμμάχων περὶ χωριστῆς εἰρήνης, ἤτοι, κυρίως εἰπεῖν, περὶ ἀποκλεισμοῦ τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τῆς διακανονίσεως ζητήματος τὰ μάλιστα ἐνδιαφέροντος αὐτῇ καὶ θίγοντος διὰ τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τοῦ Βοσπόρου τὰ ὀρισθέντα σημεῖα τῶν συμφερόντων αὐτῆς, ἀνέλαβε, λέγεται, διπλωματικὴν ἐκστρατείαν, ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συνυπογραφῆς τῆς παρισινῆς συνθήκης παρὰ πασῶν τῶν μεγάλων δυνάμεων ἐκδηλώσῃ καὶ καθορίσῃ μετὰ τῶν δύο ἄλλων δυτικῶν δυνάμεων, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας, τὸ δικαίωμα τοῦ μετασχεῖν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῶν ὄρων τῆς εἰρήνης.

Πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ δικαίωματος τούτου ἡ Ἀγγλία φαίνεται σκοποῦσα νὰ καταστήσῃ ἐντονωτέραν τὴν στάσιν αὐτῆς καὶ νὰ προβῇ εἰς παρασκευάς, ὅπως ἐν δέοντι διεκδικήσῃ τὸ

δικαίωμα τοῦτο. Ἀλλεπάλληλα ὑπουργικὰ συμβούλια συνεκροτήθησαν ἐπὶ τούτῳ ἐν Λονδίῳ ἐντὸς τῆς ἐβδομάδος, ἀπεφασίσθη δὲ, ὅπως τὸ Κοινοβούλιον συγκληθῆ ἡμερῶν τῆς 5/17 τοῦ ἐπιόντος μηνὸς καὶ ἔτους καὶ ψηφίσῃ ἔκτακτον πίστωσιν πρὸς παρασκευὴν καὶ αὐξήσιν τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ ἀναλόγως τῶν μεγάλων πολιτικῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας.

Ἐν ταῖς ἐπανειλημμέναις ταύταις συνεδριάσει τοῦ ἀγγλικοῦ ὑπουργείου φαίνεται ὅτι ἐπικρατοῦσι νῦν αἱ ιδέαι τῆς μερίδος ἧς προεξάρχει ὁ λόρδος Βήκονσφηλδ, μερίδος ἀποκλινοῦσης εἰς τὴν ἐντονωτέραν στάσιν καὶ ἐνεργειαν τῆς Ἀγγλίας καὶ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ βασίλισσα ἀποκλίνει ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς τοῦ πρωθυπουργοῦ αὐτῆς. Ἡ γλῶσσα τῶν ὑπουργικῶν ὀργάνων ἀποβαίνει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἐντονωτέρα ἀπαιτοῦσα παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὴν τήρησιν μὲν τῆς εἰρήνης, εἰ δυνατόν, ἀλλὰ τὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει περιφρούρησιν τῶν ἀγγλικῶν συμφερόντων, τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν συνομολόγησιν τῶν ὄρων τῆς εἰρήνης καὶ ἰδίᾳ τὴν τήρησιν ἐλευθέρως τῆς πρὸς τὴν Ἰδικὴν ὁδοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἐν δὲ Αὐστρουγγαρία ἡ φιλοτουρκικὴ μερίς τῶν Μαγυάρων προσπαθεῖ εἰσεῖν ν' ἀγωνισθῆ κατὰ τῆς πολιτικῆς τῆς οὐδετερότητος καὶ τῆς εἰρήνης, πολιτικῆς ἣν ἠσπάσθη ὁ κόμης Ἀνδράσσου καὶ ἤτις φαίνεται τὸ ἐξαγόμενον προηγουμένης συννενοήσεως, σκοπούσης μετὰ τῆς Γερμανίας καὶ Ρωσσίας τὴν τήρησιν καὶ παγίωσιν τῆς λεγομένης τριπλῆς συμμαχίας. Τρεῖς ἐπερωτήσεις ἐγένοντο ἐν τῇ Βουλῇ τῆς Πέστης παρὰ τῆς φιλοτουρκικῆς μερίδος, παρὰ τοῦ κ. Σιμωνόβι τὴν 2/14, παρὰ τοῦ κ. Ἐλφου τὴν ἐπισῦσαν, καὶ παρὰ τοῦ κ. Οὐερμενύβι τὴν 5/17, σκοποῦσαι νὰ ἐξαναγκάσωσι τὴν αὐστρουγγρικὴν κυβέρνησιν ὅπως λάβῃ ἐνεργὸν στάσιν διὰ τε τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης καὶ διὰ τὴν κηρυξίν τοῦ πολέμου παρὰ τῆς Σερβίας. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐπερωτήσεων καὶ μέγα

ἐγένετο συλλαλητήριον ἐν Πέστη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, ὅπερ ἐξ 8,000 ἀνδρῶν συγκείμενον ἀπέστειλεν ἐπιτροπὴν εἰς τὸν οὐγγρον πρωθυπουργόν κ. Τίσζαν ἀνακοινώσους τὰς φιλοτουρκικὰς αὐτοῦ ἀποφάσεις. Ἀλλὰ τὸ μὲν συλλαλητήριον διελύθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ὁ δὲ πρωθυπουργὸς ἀπεποιήθη νὰ δεχθῆ τὴν ἐπιτροπὴν, τὴν δὲ ἐπιούσαν τῆς συγκροτήσεως τοῦ συλλαλητηρίου, ἦτοι τὴν 5/17, ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἐπετρέπη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὅπως προβῆ εἰς ἀνάκρισιν περὶ τῶν φιλοτουρκικῶν τούτων ἐπιδείξεων, αἵτινες παρακωλύουσι τὰς ἐνεργείας τῆς κυβερνήσεως.

Τὴν πολιτικὴν, ἣν ἠσπάσθη καὶ ἀκολουθεῖ ὁ κόμης Ἀνδράσυ, ἐξεδήλωσε καὶ αὐθις ἀρκούντως σαφῶς τὴν προχθὲς, πέμπτην, ἐνώπιον τῆς αὐστριακῆς ἀντιπροσωπείας. Ἡ πολιτικὴ αὐτοῦ, εἶπε, σκοπὸν ἔχει τὴν φύλαξιν τῆς οὐδετερότητος ἐν τῷ πολέμῳ, τὴν τήρησιν τῶν φιλικῶν σχέσεων μεθ' ἀπασῶν τῶν δυνάμεων καὶ τὴν περιφρούρησιν τῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἐπιφροσύνης τῆς Αὐστρίας ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς, ὅταν ἐπιστῆ ἡ ὥρα τῆς ὀριστικῆς αὐτῶν διακανονίσεως. Τὴν πολιτικὴν ταύτην οὐδ' ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου παρὰ τῆς Σερβίας δύναται νὰ μεταβάλῃ, μόνον δ' ὅταν τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς ἡ ἡγεμονία αὕτη ἐπεκτείνῃ εἰς τὴν Βοσνίαν καὶ τὴν Ἑρζεγοβίνην, τότε ἡ Αὐστρία θὰ ἐπεμβῆ. Ἡ δὲ ἔκφρασις αὕτη καταδεικνύει ἅπασι ἔτι ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Αὐστρουγγαρίας, ἐκτὸς τῆς Βοσνίας καὶ τῆς Ἑρζεγοβίνης, ἃς ἐπιφυλάττει ἴσως δι' ἑαυτὴν, οὐδαμῶς ἐννοεῖ νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς Ρωσσίας, οὐδὲ τοὺς περιλαληθέντας ὅρους, οὓς ἤθελεν αὕτη προτείνει ἐν χωριστῇ εἰρήνῃ.

Οἱ ὅροι οὗτοι, ἐάν ᾧσιν ἀληθεῖς, λίαν προβληματικὴν τὴν εἰρήνην καθιστῶσι μεθ' ὅλας τὰς φιλειρηνικὰς διαθέσεις, αἵτινες ἐπικρατοῦσιν ἐν τῷ πνεύματι τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως καὶ παρὰ τῇ δημοσίᾳ τῶν Ὀθωμανῶν γνώμῃ. Ἡδὴ τὰς φιλειρηνικὰς ταύτας διαθέσεις ἐξεδήλωσεν ὁ Σουλτάνος ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ ὀθωμανι-

κοῦ κοινοβουλίου τῇ 1)13 δεκεμβρίου, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς ἀξιοπρεπείας καὶ μετὰ τῆς δηλώσεως ὅτι ἡ εἰρήνη βάσιν πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν τήρησιν τοῦ δικαίου τῆς αὐτοκρατορίας ὑπὲρ ὧν, εἰ δέοι, θ' ἀγωνισθῆ μέχρι ἐσχάτων. Παράφρασις δὲ τις τῶν λόγων τοῦ ἀνακτος δύναται νὰ θεωρηθῆ ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω εἴρηται ἐγκύκλιος τῆς Ὑψ. Πύλης πρὸς τοὺς παρὰ ταῖς πέντε δυνάμεις ἀντιπροσώπους αὐτῆς. Ἴσως αἱ φιλειρηνικαὶ διαθέσεις τῆς Πύλης προδῶσιν, ὡς ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς γλώσσης τῶν ὀθωμανικῶν φύλλων, μέχρι τοῦ ἀποδέξασθαι τὸ πρωτόκολλον τῆς Συνδιασκέψεως, ἦτοι τὸν διορισμὸν χριστιανῶν διοικητῶν ἐν τισὶ διαμερίσμασι καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐποπτείας τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν μεταρρυθμίσεων. Ἀλλὰ πλέον τούτου, δὲν δύναται, φρονοῦμεν, ν' ἀποδεχθῆ ἡ ὀθωμανικὴ κυβέρνησις εἰ μὴ ἀπαρνούμενη τὰ δίκαια τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος αὐτῆς, τολμῶμεν δ' εἰπεῖν καὶ ἀποδεχομένη ἐκ τῶν προτέρων βραδῶν καὶ ἄδοξον θάνατον. Ἀλλ' ἡ Ρωσσία δὲν φαίνεται ὅτι θ' ἀποδεχθῆ ὡς βάσιν τῆς εἰρήνης τὰς δηλώσεις ταύτας τῆς Πύλης τὴν 3)15 ὁ Βορρᾶς, τὸ αὐθεντικὸν τοῦτο ὄργανον τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ρωσσίας, ἐδήλου ἤδη ὅτι τοιαύτας βάσεις οὐδέποτε θ' ἀποδεχθῆ ἡ Ρωσσία καὶ ὅτι ἡ Πύλη ταχέως θὰ καταμάθῃ ὅτι φροῦδαί ἦσαν αἱ ἐλπίδες ὅσας ἐστήριζεν ἐπὶ τῆς διαφωνίας τῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης. Ἀλλ' ἐάν ὁ Βορρᾶς ἐκφράξῃ τὰς ἀληθεῖς σκέψεις καὶ προθέσεις τῆς ῥωσικῆς κυβερνήσεως, τότε οὐδαμῶς ὑπολείπεται ἀμφιβολία ὅτι ἡ Ρωσσία, ἔχουσα τὴν ἐπιδοκιμασίαν καὶ τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστρίας, θὰ αἰτήσῃται τοὺς ὅρους περίπου ἐκείνους, οὓς διετύπωσεν ὁ πρίγκηψ Βασιλτσικῶφ, ἦτοι, καὶ ἂν ἔτι ἐξαιρέσωμεν τὴν πολεμικὴν ἀποζημίωσιν ἢ τὴν παραχώρησιν τοῦ στόλου, τὴν αὐτονομίαν τῆς Βουλγαρίας, τὴν παραχώρησιν τῆς Ἀρμενίας εἰς τὴν Ρωσσίαν, τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ αὐξήσιν τῆς Ρουμανίας, τῆς Σερβίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, τὴν τῆς Βοσνίας καὶ Ἑρζεγοβίνης προσάρ-

τησινεὶς τὴν Αὐστρίαν καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν ἐλευθεροπλοῖαν τοῦ Βοσπόρου καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου. Ἡ ἀποδοχὴ ὅμως τοιούτων ὄρων εἶναι, ἐπαναλαμβάνομεν, ἀπολύτως ἀδύνατος. Ἄρκει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ Τουρκία προϋπολογισμὸν ἔχουσα 20 ἑκτομμυρίων λιρῶν μόλις ἠδύνατο νὰ κρατῇ τὴν θέσιν αὐτῆς ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ χορείᾳ, διατηροῦσα τὸν συγκριτικῶς πρὸς τὸ εὖρος τοῦ κράτους ὀλιγοπληθῆ αὐτῆς στρατὸν καὶ τὸν στόλον, καὶ τοῦτο τῇ προσθήκῃ 10 τοῦλάχιστον ἑκτομμυρίων ἑκδρακνείων, ὅπως πεισθῇ ὅτι αἱ ὄροι οὗτοι ἰσοδυναμοῦσι πρὸς αὐτοχειρίαν τῆς ἐν Εὐρώπῃ τοῦλάχιστον κυριαρχίας αὐτῆς. Δύο τῶν μᾶλλον προσοδοφόρων βιλαετιῶν αὐτῆς ἤθελον οὕτω ἀπολεσθῆ, αἱ δὲ πρόσοδοι αὐτῆς, ἀνακυπτούσης μάλιστα ἐκ καταστρεπτικοῦ πολέμου, ἤθελον κατὰ τὸ ἡμισυ τοῦλάχιστον μειωθῆ καὶ δὲν θὰ ἐπῆρκουν εἰς διατήρησιν οὐχὶ ἰσχυροῦ στρατοῦ, ἀλλ' εὐδὲ ἐπαρκούντος πρὸς τήρησιν τῆς ἡσυχίας ἐν ταῖς ὑπολειπομέναις αὐτῆς εὐρωπαϊκαῖς ἐπικρατείαις, αἵτινες θ' ἀπερρόφων μᾶλλον ἢ θὰ ἐχορήγουν προσόδους. Ἐπὶ τῶν θεωριῶν τούτων στηριζόμενοι θεωροῦμεν τὴν εἰρήνην σχεδὸν ἀδύνατον ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ κρίνομεν ὅτι ἡ Τουρκία θὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρις ἐσχάτων τὸν ἀγῶνα τῆς ἀμύνης μὴ παύουσα ἅμα τοῦ ἐξακολουθεῖν τὰς ἐσωτερικὰς αὐτῆς μεταρρυθμίσεις.

Οὕτω τὸ ὀθωμανικὸν Κοινοβούλιον συνεκλήθη καὶ ἐφέτος, ἔστω καὶ ἐν ταῖς ἐκτάκταις ταύταις περιστάσει καὶ ἐπικρατοῦντος τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου καὶ τῶν πολεμικῶν φροντίδων, αἵτινες φυσικῶς τῷ λόγῳ ἀπορρόφῳσι πᾶσαν τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως, καὶ ὁ Σουλτάνος ἀνήγγειλεν ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ αὐτοῦ λόγῳ τὴν 1[13 δεκεμβρίου, ὅτι ὑποβλήθησονται εἰς αὐτὸ τὰ σπουδαιότατα νομοσχέδια περὶ γενικῶν ἐκλογῶν, περὶ καθηκόντων τῶν ὑπουργῶν καὶ τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, τοῦ ἀκυρωτικοῦ καὶ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, πρὸς δὲ καὶ τροποποιήσεις τῶν νομοσχεδίων περὶ βιλαετιῶν, περὶ τύπου, περὶ φόρων καὶ περὶ στρατιωτικοῦ νόμου, ἀπερ-

κατὰ τὴν περυσινὴν τῆς βουλῆς Σύνοδον συνεζητήθησαν. Ὁ Σουλτάνος ἀνωμολόγησεν ὅτι ὁ πόλεμος ἀνέβηκε κατ' ἀνάγκην τὴν ἐφαρμογὴν πολλῶν νομοσχεδίων.

Τὸ σπουδαιότατον πάντων ὅσα ὁ ἐναρκτηρίου λόγος ἀναγγέλλει ἐστὶν ἡ τῶν Χριστιανῶν πρόσκλησις εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἣτις, λέγει, τὸ πρώτιστόν ἐστι τῶν καθηκόντων καὶ αὐτῆ ἡ βᾶσις τῆς ἰσότητος. Ἦδη δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος εἶχεν ἀποφασισθῆ ἡ εἰς τὴν πολιτοφυλακὴν ἢ τὸν ἐπιχώριον στρατὸν κατάταξις τῶν Χριστιανῶν, καὶ εἰδοποιήθησαν ἐπὶ τούτου αἱ θρησκευτικαὶ ἀρχαὶ τῶν μὴ Μουσουλμάνων. Συνεδριάσεις τῶν καθεστηκόντων σωμάτων συνεκλήθησαν ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν ἀρχῶν, ἀλλ' ὑπὸ μὲν τῶν Ἀρμενίων καὶ Ἰουδαίων δὲν ἐλύθη εἰσέτι ὀριστικῶς τὸ ζήτημα, ἐν δὲ τοῖς ἡμετέροις πατριαρχείοις ἀπεφασίσθη μὲν ἡ κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴ τοῦ μέτρου ἐπὶ τῷ γράμματι τοῦ αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ὅτι ἔργον τῆς πολιτοφυλακῆς ἐστὶ ἀποκλειστικῶς ἡ φύλαξις τῶν οἰκιῶν καὶ ἐστιῶν τοῦ μέρους τῆς διαμονῆς ἐκάστου, ἐπεφυλάχθη δὲ ὅπως ὁ πατριάρχης συνεννοηθῇ προφορικῶς περὶ σχετικῶν τινῶν σπουδαίων ζητημάτων, οἷον περὶ ἐξαιρέσεων, περὶ ἡμερῶν γυμνάσεως, περὶ σχηματισμοῦ εἰδικῶν λόγων, περὶ σημαίας καὶ λοιπῶν. Καὶ ἡ μὲν συνεννόησις αὐτῇ δὲν φαίνεται γενομένη εἰσέτι, ἐπεστράφη δὲ παρὰ τῆς Πύλης ἀνευ διορθώσεων ἡ πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς ἐγκύκλιος, ἐρμηνεύουσα τὸ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, καθ' ὃ ἀνωτέρω ὑπεδείξαμεν πνεῦμα. Ἐν τούτοις εὐχῆς ἔργον εἶναι πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ σπουδαιότατου τούτου ζητήματος καὶ πρὸς ἐνθάρρυσιν τῶν Χριστιανῶν νὰ ἐπέλθῃ ἡ περὶ τῶν προϋποδειχθέντων ζητημάτων συνεννόησις πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου.

Ἡ Βουλὴ ἐποίησατο τὰς πρώτας αὐτῆς συνεδριάσεις, κατήρτισε τὸ προσωπικὸν αὐτῆς, πρόεδρον μὲν κηρύξασα τῇ 2]14 τὸν πρεσβύτατον τῇ ἡλικίᾳ βουλευτὴν Φιλίππουπόλεως κ. Μιχαὴλ Γκιουμοῦς γκερδᾶ-

νην, αντιπροέδρους δὲ τοὺς βουλευτὰς Συρίας Νικητὴν ἐφένδην καὶ Χαλήλ Γανέμ, ἐπεδόθη δ' ἄχρι τοῦδε εἰς τὰς ἐξελέγξεις τῶν ἐκλογῶν.

Λίαν ἀπησχόλησε κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὸν ὀθωμανικὸν τύπον τὸ κρητικὸν ζήτημα, ὅπερ συνέδρασαν τινες μετὰ τῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος. Πιστεύομεν μᾶλλον ὅτι τὸ ζήτημα ἦν ἀπ' ἀρχῆς ὄλως ἐσωτερικὸν προερχόμενον ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ Ὄργανικοῦ νόμου τοῦ παραχωρηθέντος εἰς τοὺς Κρήτας βραζιζομένων αἰτήσεων αὐτῶν. Δυστυχῶς δι' οἰανδήποτε λόγον αἱ αἰτήσεις αὗται παρεωράθησαν καὶ οἱ Κρήτες χριστιανοὶ ἐδυσπίστησαν ἴσως εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ ἐζήτησαν τὴν ἐκεῖ ἀποστολὴν κυβερνητικῶν αντιπροσώπων πρὸς κύρωσιν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν. Ἡ ἀποστολὴ αὕτη ἐβράδυνε, καὶ τινες τῶν ζωηροτέρων συνεκρότησαν συναθροίσεις, ὅπερ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς φόβους περὶ ἐπαναστάσεως. Ἡδὴ ἡ Πύλη ἔκρινε καλὸν ν' ἀποστείλῃ δύο τῶν διακεκριμένων αὐτῆς λειτουργῶν εἰς Κρήτην, ἐνθα μετέβησαν προχθὲς ἐπὶ εἰδικοῦ ἀτμοπλοίου ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Κωνσταντῖνος Ἀδοσίδης καὶ ὁ Κρῆς Σαλήμ ἐφένδης, ἐξ ὧν ἐλπίζεται ἡ τῶν Κρητῶν καθυσύχασις διὰ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν νομίμων πόθων αὐτῶν.

Περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος προκειμένου, πολλὰ λέγονται καὶ ὑπονοοῦνται ὡς ἐκ τῆς ἐξακολουθήσεως τῶν στρατιωτικῶν αὐτῆς παρασκευῶν. Νομίζομεν ὅτι ἡ σύνεσις ἦν ἐπεδείξατο κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς Ἀνατολῆς κρίσιν ἡ Ἑλλάς, σύνεσις μὴ ἀποκλείουσα τὴν πρόνοιαν ἐπὶ τῇ ὀλεθρίᾳ περιπτώσει τῆς προόδου τοῦ πανσλαβισμού καὶ τῆς διακανονίσεως τῶν ἀνατολικῶν πραγμάτων κατὰ τοὺς πανσλαβιστικοὺς πόθους παρέχει τὸ μέτρον καὶ τὴν ἐξήγησιν τῶν ἐξοπλισμῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐτέραν ἐρμηνείαν οὐχ ἥττον ἐκφραστικὴν παρέχει ἡ στάσις τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων.

Ἐκτὸς τῶν ἀφορώντων ἀμέσως εἰς τὴν ἡμετέραν χώραν ζητημάτων τούτων οὐδὲν σχεδὸν ἐπισυνέβη σπουδαῖον γεγονός· ἐκτὸς τῆς

λήξεως τῆς τελευταίας ἐν Γαλλίᾳ κρίσεως. Τὴν 2/14 ἐσχηματίσθη ὀριστικῶς τὸ ὑπουργεῖον Δυρῶν, ἱκανοποιήσαν τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δημοκρατικῶν, αὐθημερὸν δὲ ἀνεγνώσθη ἐν ταῖς βουλαῖς διάγγελμα τοῦ στρατάρχου ὁμολογοῦντος ὅτι ὑπακούει εἰς τὴν ἀνέκκλητον κρίσιν τῆς χώρας ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας, ἀναγνωρίζοντος τὸ ἀνεύθυνον τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας καὶ τὸ ἀλληλεγγύως καὶ ἀτομικῶς ὑπεύθυνον τῶν ὑπουργῶν. Ἡ ὑποταγὴ αὕτη τοῦ στρατάρχου Μάκ-Μαὼν μετὰ πεισματώδη πάλην εἰς τὴν φωνὴν τῆς χώρας ἱκανοποίησε τὴν δημοκρατικὴν πλειονοψηφίαν, ἥτις τὴν ἐπιούσαν ἐπεψήφισε τὸν αἰτηθέντα παρὰ τοῦ ὑπουργείου δίμηνον προϋπολογισμόν καὶ τοὺς τέσσαρας ἐμμέσους φόρους, μεθ' οὗ ἀνεβλήθη ἡ Σύνοδος εἰς τὴν 8 ἰανουαρίου, ἀφοῦ ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργείου κ. Δυρῶν εἰσήγαγε νομοσχέδιον περὶ ἀμνηστίας τῶν τοῦ τύπου ἐγκλημάτων.

Τελευταίαν εἶδησιν ἀναγράφομεν μετὰ λύπης διὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὸν θάνατον τοῦ πρώην πατριάρχου Ἀνθίμου τοῦ ΣΓ' τρις πατριαρχεύσαντος, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ αὐτοῦ πατριαρχείᾳ μεγάλην ἐγγάρψαντο σελίδα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ὀρθοδοξίας διὰ τῆς ἀποκηρύξεως τῆς ἀρχῆς τοῦ φυλετισμοῦ, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη τὸ βουλγαρικὸν σχίσμα. Ὁ αἰόδιμος ἱεράρχης ἀπεβίωσε τὴν προχθὲς πέμπτην πλήρη ἡμερῶν ἐν Κανδιλί.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ.

Μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Πλέβνας οὐδὲν ἐπῆλθε σπουδαῖον στρατιωτικὸν γεγονός. Τὸ μόνον ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ στερούμενον σπουδαιότητός τινος εἶναι ἡ ἀτυχὴς ἐπίθεσις τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ Σουλεῦμάν πασσᾶ κατὰ τῶν ῥωσικῶν θέσεων τοῦ Πύργου καὶ τῆς Μάτσκας, σκοπὸν ἔχουσα τὴν κατὰ τῆς Βιέλας προέλασιν. Ἡ ἐπίθεσις ὑπῆρξε πεισματώδης, ἀλλ' οὐχ ἥττον πεισματώδης καὶ ἡ τῶν Ῥώσων ἀμυνα. Τετρακισχίλιοι ἀπόλοντο Ῥῶσοι κατὰ τὴν ἐκθεσιν τοῦ Σουλεῦμάν πασσᾶ ἀπέναντι 1800 περίπου